

Valtuustoaloite

Salassapitopäätösten ja salatuksi merkittyjen asiakirjojen läpikäyminen ja viranhaltijapäätösten julkistaminen hallintosäännön mukaisesti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut,

Kunnan päätöksenteon avoimuus ja läpinäkyvyys ovat keskeisiä demokratian ja kuntalaisten luottamuksen edellytyksiä. Julkisuuslain (621/1999) mukaan viranomaisen asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia, ellei laissa ole erikseen säädetty salassapitoperusteita. Hallintolaki velvoittaa kunnan viranomaisen korjaamaan selkeät virheet ja antaa mahdollisuuden korjata myös asiavirheet. Tämä on olennainen osa kunnan oikeudellista vastuuta ja hyvän hallinnon periaatteita.

Erityisesti **julkisuuslain 24 §** määrittelee salassa pidettävät asiakirjat:

- **1 momentissa** on 32 kohtaa, joissa luetellaan salassa pidettävät asiakirjat (esim. sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot, liikesalaisuudet, turvallisuuteen liittyvät asiakirjat).
- **2 momentin** mukaan, jos asiakirja sisältää sekä julkisia että salassa pidettäviä tietoja, vain salassa pidettävä osa peitetään.
- **3 momentin** mukaan salassa pidettävä tieto voidaan luovuttaa, jos siihen on laissa säädetty peruste tai asianomainen antaa suostumuksensa.

Lisäksi Rautalammin kunnan hallintosääntö (voimaan 8.2.2023) määrää, että:

- Kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä.
- Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat on pidettävä julkisesti nähtävillä, ellei laissa ole säädetty salassapitoperusteita.
- Hallintosääntö on kunnan hallinnon keskeisin ohjausväline ja täydentää kuntalain velvoitteita.

Esitän, että Rautalammin kunnanvaltuusto päättää käynnistää seuraavat toimenpiteet:

1. Selvitetään kunnanhallituksen ja muiden toimielinten vuosina 2018–2025 tekemät salassapitopäätökset tai päätösten liitteenä olevat salatut asiakirjat. Tavoitteena on tunnistaa mahdolliset virheelliset tai perusteettomat salassapitopäätökset ja asiakirjat.
2. Julkistetaan ne päätökset, joiden salassapito ei ole ollut lainmukainen tai perusteltu julkisuuslain 24 §:n nojalla.
3. Otetaan käyttöön järjestelmä viranhaltijapäätösten julkistamiseksi hallintosäännön mukaisesti.
4. Päätökset julkaistaan kunnan verkkosivuilla viivytyksettä, ellei laissa ole säädetty salassapitoperusteita.
5. Julkistamisen yhteydessä varmistetaan, että henkilötietojen ja liikesalaisuuksien suoja toteutuu asianmukaisesti.
6. **Laaditaan ohjeistus ja järjestetään koulutusta** toimielimille ja viranhaltijoille, jotta salassapitopäätökset ja julkistamiskäytännöt toteutuvat johdonmukaisesti ja lain edellyttämällä tavalla.

Näillä toimenpiteillä vahvistetaan kunnan avoimuutta, parannetaan hallinnon luotettavuutta ja turvataan kuntalaisten oikeus saada tietoa kunnan toiminnasta.

Rautalammissa 10.11.2025

Jussi Herranen, sd, Rautalammin kunnanvaltuutettu, 1.vpj

Muut allekirjoittaneet:

Satu Pirkonen
SATU PIKHOEN

